

Obsah

III Přípravné akty

Evropský hospodářský a sociální výbor

550. plenární zasedání EHSV, 19. 2. 2020 – 20. 2. 2020

2020/C 120/01	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance k tématu Strategie pro udržitelný růst na rok 2020 [COM(2019) 650 final]	1
2020/C 120/02	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny [COM(2019) 652 final]	7

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

550. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EHSV, 19. 2. 2020 – 20. 2. 2020

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance k tématu Strategie pro udržitelný růst na rok 2020

[COM(2019) 650 final]

(2020/C 120/01)

Zpravodaj: **Tommaso DI FAZIO**

Konzultace	Evropská komise, 6. 2. 2020
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	4. 2. 2020
Přijato na plenárním zasedání	19. 2. 2020
Plenární zasedání č.	550
Výsledek hlasování	120/1/3
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV vítá pojetí strategie pro růst na rok 2020 založené na čtyřech základních aspektech, jimiž jsou životní prostředí, produktivita, stabilita a spravedlnost. Domnívá se zejména, že jak se ve strategii správně tvrdí, je hlavním měřítkem, kterým se musí řídit rozhodnutí a úsilí celé společnosti a také prostředky, které bude schopna a bude chtít dát k dispozici, aby efektivně směřovala k dosažení cílů stanovených pro rok 2030 a environmentální neutrality do roku 2050, cíl zaměřený na udržitelnost životního prostředí. V této souvislosti EHSV doporučuje, aby bylo umožněno jejich provádění uspíšit, pokud to budou ukazatele zhoršování životního prostředí vyžadovat.

1.2. EHSV vítá, že cíle udržitelného rozvoje, jejichž splnění do roku 2030 stanovila Organizace spojených národů (OSN), jsou součástí strategické vize Komise pro všechny hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti, což bude přínosem pro evropské sociálně-tržní hospodářství v zájmu všech a zajistí udržitelnost, začleňování a konkurenceschopnost růstu.

1.3. EHSV je přesvědčen, že udržitelnost je jednou ze zásadních součástí každé úspěšné strategie v oblasti konkurenceschopnosti a že by Evropa měla posílit své impulzy pro hospodářství, a upevnit tak svou celosvětovou pozici inovativního subjektu stavějícího na modelu oběhového hospodářství a na přechodu na nové, udržitelné vzorce rozvoje, čímž by zavedla novou generaci obchodních příležitostí určených poptávkou po udržitelných řešeních.

1.4. EHSV vyjadřuje své uspokojení nad tím, že v roční strategii byly oznámeny změny, které umožní upustit od stávajícího přístupu zaměřeného na krátkodobé a střednědobé plánování a cíle a konečně vypracovat dlouhodobé strategie, jak vyžadují investice nezbytné k provádění strategie udržitelnosti životního prostředí, ve formě komplexních integrovaných plánů v oblasti energetiky a klimatu, vypracovaných členskými státy a schválených Komisí.

1.5. EHSV naléhá na Komisi, aby ve své strategické vizi zohlednila nutnost rychlého rozvoje interoperabilních a inteligentních sítí infrastruktury, a to hmotných i nehmotných, neboť jsou nutné k dokončení a k udržitelnému rozvoji jednotného evropského trhu, soudržného a vybaveného náležitými nástroji tak, aby byl zaručen harmonický a spravedlivý rozvoj podporující začlenění.

1.6. EHSV souhlasí s doporučeními uvedenými v roční strategii, pokud jde o investice do nehmotných odvětví vzdělávání, odborné přípravy a zvyšování kvalifikace, jelikož tato doporučení považuje za zásadní a určující. Jedná se o dlouhodobé a mimořádně dlouhodobé investice do zlepšování společnosti, její kultury a mezinárodní konkurenceschopnosti.

1.7. EHSV schvaluje a podporuje doporučení týkající se rozvoje výzkumu a inovací a navyšování prostředků, které jsou na ně vyčleněny a které představují dlouhodobé investice strategického významu pro konkurenceschopnost celé EU na mezinárodní úrovni. To platí zejména v odvětvích, kde probíhá modernizace a nahrazování starších technologií čistými – v odvětvích energetiky, dopravy a vytápění a chlazení budov, jakož i ve všech průmyslových odvětvích, ale také v zemědělství a ve službách – prostřednictvím stále intenzivnějšího využívání inovativních technologií, zejména těch digitálních, umělé inteligence a technologie 5G.

1.8. EHSV vyjadřuje politování nad tím, že se Komise ve sdělení náležitě nevěnuje roční analýze růstu v Unii a pouze konstatuje, že „krátkodobý hospodářský výhled zhoršuje mnohem méně příznivé hospodářské a geopolitické prostředí a vysoká nejistota“ a že „investice a potenciální růst nicméně stále zůstávají na nižší úrovni než před krizí“. Na tuto situaci by mohl mít vliv také neharmonický průběh brexitu. Absolutní prioritou je podle EHSV opětovné nastolení udržitelného růstu, zejména v těch nejslabších zemích a regionech, a to díky výraznému zvýšení evropského HDP s cílem budovat prosperitu a vytvářet bohatství, jež jsou pro podpoření strategie nezbytné.

1.9. EHSV nicméně souhlasí se všemi strategickými doporučeními týkajícími se růstu a utváření evropského semestru pro rok 2020. Souhlasí rovněž se zjištěními problémy při dosahování jednotlivých cílů, zejména cíle nezbytných investic do provádění programů v oblasti životního prostředí, což by vzhledem ke stávajícímu platnému Paktu o stabilitě a jeho přísným pravidlům mohlo ztížit zajištění jednotného provádění plánů v oblasti energetiky a klimatu v členských státech. Může se snadno stát, že cílů souvisejících s obnovou životního prostředí dosáhnou pouze ty členské státy EU, které splňují požadavky Paktu o stabilitě nebo je překračují, v důsledku čehož by nebyl splněn cíl, jehož musí EU dosáhnout jako celek. Bylo by tak dosaženo jen dílčího výsledku v rámci celého světa, a EU by se tak vzdálila ambici stát se jako celek vzorem pro ostatní země na světě.

1.10. EHSV proto doufá, že budou prozkoumána a přijata opatření k regulaci investic, která by s přihlédnutím k podmínkám daným Paktem o stabilitě (nebo odlišně od nich a v rozporu s pravidly pro poskytování státní podpory) všem členským státům umožnila činit investice v takové výši, která je nutná k dosažení jejich vlastních cílů stanovených v integrovaných plánech v oblasti energetiky a klimatu schválených Komisí.

1.11. EHSV vítá, že se ve strategii růstu na rok 2020 navrhuje využít veškerých prostředků a finančních pák, které jsou již k dispozici formou stávajících nástrojů víceletého finančního rámce na období 2021–2027. Tento návrh byl uveden ve známost již tím, když byl 15. ledna 2020 předložen Evropskému parlamentu. EHSV však doufá také v navýšení finančních zdrojů, jestliže to bude k dosažení cílů zapotřebí.

1.12. EHSV doufá, že Komise bude účinně a aktivně kontrolovat výsledky, jichž mají jednotlivé členské státy podle dohodnutých plánů v oblasti energetiky a klimatu dosáhnout, a že nebude podporovat kritiku, nýbrž prosazování řešení finančních i metodických problémů.

1.13. EHSV souhlasí s tím, že je třeba upevnit stabilitu a odolnost finančního systému a zpřísnit pravidla pro finanční trhy s cílem posílit mezinárodní úlohu evropské měny a že je nutné pomocí přísnějších makroobezřetnostních požadavků a dalších opatření, jejichž účelem je zajistit finanční stabilitu členských států, zabránit veškerým případným budoucím krizím, k nimž může dojít v jiných částech světa a které se kvůli globalizaci projeví i v Evropě. Vedle probíhajícího procesu dokončování bankovní unie a unie kapitálových trhů by se při nadcházejícím strategickém přezkumu měnové politiky ECB⁽¹⁾ měla zaměřit větší pozornost konkrétně na podpoření hospodářského růstu v eurozóně a na posílení mezinárodní úlohy eura.

1.14. EHSV zdůrazňuje, že k prioritám strategie růstu pro rok 2020 musí patřit zachování dobrých životních podmínek občanů, a to skrze pokračování v sociálních úspěších, díky nimž je EU vzorem pro celý svět, a jejich posilování.

1.15. V souvislosti s důležitým pilířem sociálních práv EHSV vítá, že jsou ve strategii udržitelného růstu na rok 2020 tato práva vyzdvížena. EHSV doufá, že v cílech evropského semestru bude věnována zvláštní pozornost problematice rovnosti žen a mužů, zejména pak právům žen na pracovišti, vyrovnání mezd, ochraně pracovních míst pro matky, mimo jiné kvůli zabránění klesajícímu trendu demografického vývoje, podstatným zlepšením právních předpisů na ochranu rodiny, včetně zlepšení v oblasti otcovské dovolené, a vytváření příznivého pracovního prostředí s cílem potírat veškeré formy fyzického a psychického násilí na ženách. S ohledem na rovnost žen a mužů je rovněž třeba nadále soudržně a spravedlivě uplatňovat rozvodové právo, aby se zajistilo, že právní postavení obou manželů ve vztahu k nezletilým dětem bude vždy rovnoprávné.

1.16. EHSV se domnívá, že EU musí posílit své postavení na mezinárodní scéně, aby si udržela prosperitu, bezpečnost a hodnoty, na nichž je založena, a že musí na mezinárodním poli převzít vedoucí úlohu roli tím, že bude podporovat rozhodné a konzistentní celkové uskutečňování cílů udržitelného rozvoje stanovených OSN a mnohostranný světový řád založený na pravidlech. Hlavní tón by v tomto ohledu měla udávat OSN, která musí důsledně hájit zásady demokracie a ochrany planety a respektování právního státu a základních práv.

1.17. EHSV je přesvědčen, že dokončení jednotného trhu, soudržného a vybaveného náležitými nástroji a zaměřeného na potřeby občanů a podniků, by mohlo zásadním způsobem přispět k růstu, bude-li se soustředit na občany a podniky, a musí být prioritou harmonické evropské integrace, která bude podporovat začlenění, bude vycházet z nových základů, bude nepřetržitě aktualizována a bude uzpůsobena novým technologiím a infrastrukturám plně interoperabilního jednotného digitálního trhu. Při transformaci v rámci Zelené dohody pro Evropu by se měl klást zvláštní důraz na funkci, kterou plní modely podniků zaměřené na lidi, jako jsou podniky sociální ekonomiky.

1.18. EHSV se domnívá, že je nutné zavést na úrovni EU i jednotlivých členských států rozsáhlejší infrastrukturu pro správu jednotného trhu a výrazně zjednodušit administrativu, důsledně pokračovat v digitalizaci a zintenzivnit budování kapacit všech zainteresovaných subjektů.

1.19. EHSV se domnívá, že pokud nebudou existovat nové správní mechanismy schopné aktivně zapojit občany, podniky i veřejné a soukromé subjekty na místní a regionální úrovni do procesu probíhajícího zdola nahoru, který by tlumočil konkrétní potřeby a problémy v praxi a propůjčil jim váhu, může uskutečňování navržené strategické vize narazit na problémy a nesouhlas.

1.20. EHSV proto doporučuje zavést na jednotlivých úrovních nové správní struktury, které zaručí zapojení místních subjektů a občanské společnosti do přípravy a přijímání spravedlivých opatření přizpůsobených podmínkám, v nichž tyto struktury působí, a účast v nich.

2. Strategie pro udržitelný růst na rok 2020 navržená Komisí

2.1. Patrně všichni již dnes zastávají názor, že je nutné přijmout pro budoucnost Evropy novou, dlouhodobou globální strategii udržitelného růstu podporujícího začlenění, kterou bude provázet komplexní prováděcí plán uskutečnění cílů udržitelného rozvoje do roku 2030 a která bude zahrnovat všechny aspekty, jež mají vliv na evropskou společnost a evropské občany, na podniky a prostředí, v němž působí, a na průmysl a jeho konkurenceschopnost, počínaje investicemi a veřejnými zakázkami až po obchod, dovednosti, inovace a podporu malých a středních podniků.

2.2. Podle roční analýzy růstu EU by členské státy měly zohlednit priority, které Komise v této analýze stanovila, ve svých vnitrostátních politikách a strategiích, jak jsou stanoveny v příslušných programech stability či konvergenčních programech a v národních programech reforem.

⁽¹⁾ Úvodní prohlášení z tiskové konference, prezidentka ECB Christine Lagarde, 12. prosince 2019.

2.3. Sdělení o strategické analýze růstu v Evropské unii na rok 2020 ⁽²⁾, jehož cílem bylo představit postoj Komise k politickým prioritám, které by členské státy měly zohlednit při přípravě svých hospodářských politik pro rok 2020, staví na zapracování cílů udržitelného rozvoje, jejichž splnění do roku 2030 stanovila OSN, do evropských politik. Jedná se zejména o následující:

- udržitelnost životního prostředí, zvýšení produktivity, spravedlnost a makroekonomickou stabilitu coby rozměry nového modelu hospodářské politiky EU v nadcházejících letech,
- nutnost vytvořit nový model růstu účinně reagující na dlouhodobé výzvy, které mění naši společnost,
- zajištění toho, aby se Evropa na základě nového modelu coby podnětu pro potenciální růst stala celosvětovým politickým a hospodářským lídrem,
- vyvážení nákladů a přínosů politik a strukturálních reforem v krátkodobém i dlouhodobém horizontu, tj. rozdělení přínosů a omezení nákladů pro nejzranitelnější skupiny obyvatel,
- významné veřejné a soukromé investice v zájmu maximalizace synergií mezi jednotlivými politickými cíli, mj. s cílem „investovat rekordní částky do špičkového výzkumu a inovací“ a do odborné přípravy a zejména za účelem „dosažení současných cílů v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030“,
- optimalizaci klíčového faktoru – tj. rozpočtu EU na období 2021–2027 – coby nástroje realizace politických ambic: „na základě stávajících a nových mechanismů poskytne investiční plán pro udržitelnou Evropu investice potřebné k realizaci evropské zelené dohody“ a „mechanismus pro spravedlivou transformaci bude využíván pro nejvíce postižené regiony a zajistí, aby nikdo nebyl opomenut“,
- posílení správy ekonomických záležitostí a demokratické odpovědnosti, které musí jít ruku v ruce, tzn. větší demokratickou odpovědnost evropského semestru a obecněji záměr Komise pokračovat v dialogu s členskými státy a vyzvat členské státy, aby zapojily vnitrostátní parlamenty, sociální partnery a všechny další příslušné zainteresované strany.

2.4. EU a členské státy by nyní měly z těchto cílů učinit strategii a soubor opatření, která budou provádět. Má-li se udržitelnost stát pilířem politiky a opatření, měly by evropské orgány a instituce, členské státy a regiony spojit několik nástrojů dohromady, aby bylo možné zapojit všechny občany a zároveň se zvýšila kvalita života a konkurenceschopnost hospodářství EU.

2.5. EHSV ve svém usnesení ze dne 30. října 2019 vyzdvihl nutnost „jednat současně na všech úrovních a vytvořit dynamický postup pro řešení naléhavých hospodářských, sociálních a environmentálních výzev“ ⁽³⁾ a vyzval k vypracování zastřešující unijní strategie pro udržitelnost do roku 2050 s cílem provádět Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 ⁽⁴⁾.

2.6. V uvedeném usnesení EHSV rovněž zdůraznil, že „tato změna paradigmatu vyžaduje:

- změny v oblasti správy, tj. k rychlejšímu řešení naléhavých problémů a k řešení složitých otázek jsou zapotřebí specializované řídicí mechanismy. Jejich úkolem by bylo propojení na úrovni EU a členských států, nikoli nahrazování činností jednoho z nich,
- začlenění cílů udržitelného rozvoje do procesu hospodářského a sociálního monitorování a sestavování rozpočtu EU“,
- možnost dát evropskému semestru k dispozici „nové, vylepšené, měřitelné a vzájemně se doplňující sociální, hospodářské a environmentální ukazatele, které by monitorovaly a zaznamenávaly všechny aspekty a zásady evropského pilíře sociálních práv, jakož i 17 cílů udržitelného rozvoje“.

2.7. Udržitelnost je jednou ze zásadních součástí každé úspěšné strategie v oblasti konkurenceschopnosti a Evropa by měla posílit své impulzy pro hospodářství, a upevnit tak svou celosvětovou pozici inovativního subjektu stavějícího na modelu oběhového hospodářství, čímž by zavedla novou generaci obchodních příležitostí určených poptávkou po udržitelných řešeních. Stablní růst tržní poptávky po udržitelných řešeních vyžaduje, aby byly politické cíle zaměřené na udržitelnost soudržné.

⁽²⁾ Strategie pro udržitelný růst na rok 2020 (COM(2019) 650 final).

⁽³⁾ Usnesení EHSV k diskusnímu dokumentu *Směrování k udržitelné Evropě do roku 2030*.

⁽⁴⁾ *Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development* [Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030].

2.8. EHSV ve svém dodatkovém stanovisku k roční analýze růstu na rok 2019 ⁽⁵⁾ zdůraznil:

- nutnost navýšit veřejné a soukromé investice, zejména do sociální a vzdělávací infrastruktury,
- soulad s cíli udržitelného rozvoje, které stanovila OSN do roku 2030, a s plánem pro transformaci energetiky a pro klima,
- zintenzivnění strukturálních reforem, zejména s ohledem na strukturální nerovnováhu a přebytky běžného účtu,
- využití finančních prostředků ke hmotným investicím, investicím do digitálních technologií, investicím v oblasti životního prostředí a k rozvoji dovedností a kvalifikací,
- klíčovou úlohu ochrany sociálních práv, která musí být součástí evropského semestru a musí mít stejnou prioritu jako makroekonomické a fiskální cíle,
- zdanění příznivé pro produktivní investice a výdaje do reálné ekonomiky,
- konzultace se sociálními partnery v různých fázích provádění evropského semestru,
- vyloučení statků strategického významu z privatizace.

2.9. Na makroekonomické úrovni „existuje jednoznačná potřeba evropské hospodářské strategie: pozitivní způsob prezentace budoucího vývoje hospodářství EU v širším světě, který by pomohl posílit odolnost EU vůči hospodářským otřesům a udržitelnost – ekonomickou, sociální a environmentální – evropského hospodářského modelu, což by všem Evropanům vrátilo důvěru, stabilitu a sdílenou prosperitu“ ⁽⁶⁾.

2.10. Je třeba zajistit následující: „udržitelný růst podporující začlenění, zmírnění nerovností, vzestupnou konvergenci, zajištění růstu produktivity a konkurenceschopnosti ve smyslu cílů strategie Evropa 2020, příznivé podmínky pro podniky a investice, kvalitní pracovní místa a přiměřené odměny, boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení, stabilní a udržitelné veřejné finance, stabilní finanční sektor a splnění cílů udržitelného rozvoje pro rok 2030 a cílů Pařížské dohody o klimatu“ ⁽⁷⁾.

2.11. EHSV se domnívá, že realisticky může budoucnost EU stát jedině na spojení pevné hospodářské základny a silného sociálního rozměru ⁽⁸⁾, „a proto se důsledně zasazuje o vzestupnou konvergenci a účinnější sociální politiku na úrovni EU i členských států ⁽⁹⁾“ a o vypracování „jasného a koordinovaného plánu, který stanoví priority pro provádění pilíře a prosazování stávajících sociálních práv a norem“. „V rámci nového evropského semestru by měly být dosaženy sociální cíle v rámci monitorování sociální nerovnováhy a měly by být zavedeny nové, měřitelné ukazatele spolu s cílenými doporučeními pro jednotlivé země týkající se sociální oblasti“ ⁽¹⁰⁾.

2.12. V rámci opatření k posilování jednotného trhu je nutné podpořit „vytváření vhodných podmínek pro rozvoj různých forem podniků, které by byly schopny zvládnout výzvy, jimž společnost čelí“. Dále „je nutné propojit a integrovat různé formy podniků, nicméně každá z těchto oblastí si zaslouží zvláštní pozornost z hlediska legislativních opatření a veřejných investic“, aby nebyl uplatňován univerzální přístup ⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 190, 5.6.2019, s. 24.

⁽⁶⁾ Stanovisko EHSV ze dne 17. července 2019 Budování odolnější a udržitelnější evropské ekonomiky (Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 23).

⁽⁷⁾ Stanovisko EHSV ze dne 17. července 2019 Nová vize pro dokončení hospodářské a měnové unie (Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 32).

⁽⁸⁾ Stanovisko EHSV ze dne 19. října 2017 Dopad sociálního rozměru a evropského pilíře sociálních práv na budoucnost EU (Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 145), odstavce 1.2 e 2.2.

⁽⁹⁾ Např. v následujících stanoviscích: Zásady efektivních a spolehlivých systémů sociálních dávek (Úř. věst. C 13, 15.1.2016, s. 40), Dopad sociálního rozměru a evropského pilíře sociálních práv na budoucnost EU (Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 145) a Návrh doporučení Rady o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně (Úř. věst. C 440, 6.12.2018, s. 135).

⁽¹⁰⁾ Stanovisko EHSV ze dne 25. září 2019 Evropský pilíř sociálních práv – hodnocení počátku provádění a doporučení do budoucna (Úř. věst. C 14, 15.1.2020, s. 1).

⁽¹¹⁾ Stanovisko EHSV ze dne 17. července 2019 Podpora jednotného trhu příznivého pro podnikání a inovace – prosazování nových hospodářských modelů v zájmu zvládnání společenských výzev a změn (Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 6), odstavce 1.3 a 1.5.

2.13. EHSV zdůraznil, že „změny, které nové technologie, umělá inteligence a data velkého objemu způsobují ve výrobních postupech a v hospodářství obecně, hluboce promění i trh práce“ a že je důležité, aby „tyto změny probíhaly v rámci přínosného sociálního dialogu a za respektování práv a kvality života pracovníků“⁽¹²⁾.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV považuje za absolutní prioritu doporučení posílit udržitelný hospodářský růst, díky němuž budou vznikat nová, trvalá pracovní místa a bude budována nezbytná prosperita, která podpoří investice do zvyšování růstu celkové produktivity všech faktorů oběhového hospodářství a zintenzivní strukturální reformy v zájmu lepší správy věcí veřejných a větší odpovědnosti (zejména v oblasti digitálních technologií a životního prostředí) a v zájmu rozvoje dovedností a kvalifikací a ochrany sociálních práv. To vše je nutné kvůli novému paradigmatu Zelené dohody pro Evropu.

3.2. Přechod na nový model rozvoje musí být založen na konkurenceschopné udržitelnosti, která je základním pilířem úspěšného evropského sociálně-tržního hospodářství a měla by být určujícím principem i do budoucna, za předpokladu, že občané a regiony budou chráněni před náklady, jež vzniknou v důsledku změn, s nimiž budou nevyhnutelně spojeny investice do účinných a integrovaných systémů sociální ochrany.

3.3. Finanční krize podtrhla význam stability a integrace na kapitálových a finančních trzích, kde roztržštěnost znamená překážku pro růst a investice. Měla by proto být přijata další opatření, zejména ve finančním sektoru, aby se obnovila důvěra v trh a obecná jistota ve všech členských státech.

3.4. EU potřebuje novou hospodářskou strategii, která bude podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst a která umožní plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny. EHSV je přesvědčen, že dokončení jednotného trhu, soudržného a vybaveného náležitými nástroji a zaměřeného na potřeby občanů a podniků, musí být prioritou harmonické evropské integrace, která bude podporovat začlenění, bude vycházet z nových základů, bude nepřetržitě aktualizována a bude uzpůsobena novým technologiím a infrastrukturám plně interoperabilního jednotného digitálního trhu. Při transformaci v rámci Zelené dohody pro Evropu by se měl klást zvláštní důraz na funkci, kterou plní modely podniků zaměřené na lidi, jako jsou podniky sociální ekonomiky.

3.5. EHSV se domnívá, že je nutné zavést na úrovni EU i jednotlivých členských států rozsáhlejší infrastrukturu pro správu jednotného trhu a výrazně zjednodušit administrativu, důsledně pokračovat v digitalizaci a zintenzivnit budování kapacit všech zainteresovaných subjektů. Je nutné aktivně zapojit občany, spotřebitele a podniky, aby bylo možné vypracovat jednodušší a uživatelsky přívětivé koncepce a včas, transparentně a účinně zavádět a uplatňovat pravidla jednotného trhu. To je předpokladem pro úspěšnou proměnu EU tak, aby byla digitální, efektivní, soudržná, vyvážená a udržitelná, a to z hlediska hospodářského, environmentálního i sociálního.

3.6. EHSV již v minulosti zdůraznil, že je důležité se „co nejdříve (...) vypořádat s infrastrukturálním, územním a kulturním digitálním rozdělením, které dodnes představuje brzdu ekonomického a sociálního rozvoje EU a je zdrojem nerovných životních podmínek a příležitostí občanů a podniků“⁽¹³⁾.

3.7. EHSV se domnívá, že pokud nebudou existovat nové správní mechanismy schopné aktivně zapojit občany, podniky i veřejné a soukromé subjekty na místní a regionální úrovni do procesu probíhajícího zdola nahoru, který by tlumočil konkrétní potřeby a problémy v praxi a propůjčil jim váhu, může uskutečňování navržené strategické vize narazit na problémy a nesouhlas, které by mohly průběh provádění zpomalit. EHSV doporučuje všem institucím a orgánům EU i členských států zavést nové správní struktury, které zaručí zapojení místních subjektů a občanské společnosti do přípravy a přijímání spravedlivých opatření přizpůsobených podmínkám, v nichž tyto struktury působí, a účast v nich.

V Bruselu dne 19. února 2020.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽¹²⁾ Stanovisko EHSV ze dne 17. července 2019 Podpora jednotného trhu příznivého pro podnikání a inovace – prosazování nových hospodářských modelů v zájmu zvládnání společenských výzev a změn, odstavce 1.3 a 1.5.

⁽¹³⁾ Stanovisko EHSV ze dne 18. října 2017 Jednotný digitální trh / Přezkum v polovině období (Úř. věst. C 81, 2.3.2018, s. 102), odstavec 1.8.

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny

[COM(2019) 652 final]

(2020/C 120/02)

Zpravodaj: **Petr ZAHRADNÍK**

Konzultace	Evropská komise, 6. 2. 2020
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	4. 2. 2020
Přijato na plenárním zasedání	19. 2. 2020
Plenární zasedání č.	550
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	129/10/17

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV s pozorností vnímá zpomalování výkonnosti ekonomiky eurozóny a pozvolné zastavení procesu snižování míry nezaměstnanosti, doprovázené i nadále vyšším výskytem rizikových faktorů, ovlivňujících ekonomický výkon.

1.2. Přesto je za zásadní prvek budoucího ekonomického paradigmatu EU i eurozóny z pohledu EHSV považován obsah Zelené dohody pro Evropu. Ten může představovat počátek zásadní změny a bod obratu. Velmi bude záležet na způsobu vypořádání se s touto změnou. Jeho úspěch může Evropu ekonomicky i sociálně posunout kvalitativně výše; naopak jeho případné selhání může být fatálním rizikem pro celistvost celé EU.

1.3. Výrazným parametrem ekonomického vývoje jak z pohledu tradičního nahlížení, tak z pohledu nových prvků obsažených v Zelené dohodě pro Evropu, je přetrvávající teritoriální odlišnost a rozdíly v rámci EU, existující i navzdory poměrně úspěšnému konvergenčnímu vývoji v posledních několika letech.

1.4. Z důvodu potřeby přispět a akcelarovat konvergenční proces se EHSV ztotožňuje s tezí, že Zelená dohoda pro Evropu může představovat platformu pro prosazení společné evropské přidané hodnoty.

1.5. EHSV konstatuje, že navzdory přetrvávajícím rizikovým jevům zvláště v některých členských státech došlo ke zlepšení stavu, stability i funkčnosti finančního sektoru v eurozóně.

1.6. EHSV je přesvědčen, že strukturální reformy a investice spojené s naplňováním Zelené dohody pro Evropu mohou výrazně přispět k ekonomické prosperitě eurozóny, včetně těch členských států, jejichž růstový potenciál je nyní podprůměrný. Tím může být podpořen konvergenční proces v rámci eurozóny i celé EU.

1.7. EHSV naléhavě upozorňuje na to, že naplnění cílů Zelené dohody pro Evropu bude vyžadovat robustní objem finančních zdrojů, které nyní nejsou v plném rozsahu zajištěny. Zejména je znepokojen nedostatečnou výší finančních prostředků, které jsou navrženy pro fond a mechanismus pro spravedlivou transformaci. EHSV pak dodává, že pro tento účel bude zásadní zapojit do procesu další národní veřejné i soukromé zdroje a vytvořit vhodné podmínky pro jejich alokaci při naplňování cílů Zelené dohody.

1.8. EHSV zdůrazňuje pokračující potřebu obezřetně ofenzivní fiskální politiky v nadcházejícím období, zvláště s ohledem na očekávané ekonomické zpomalení, to vše při zajištění vyváženosti mixu hospodářské politiky a pilířů, na kterých je EMU založena. K dosažení těchto cílů by přispělo zavedení tzv. zlatého pravidla pro veřejné investice.

1.9. EHSV doporučuje zabývat se intenzivněji tématem přizpůsobení daňové soustavy budoucím potřebám, jak z pohledu nasměrování ekologičtějšího chování spotřebitelů a výrobců, tak ve smyslu zajištění spravedlivých podmínek zdanění z pohledu dalšího neprohlubování rozdílů v úrovni příjmů a bohatství, tak též zabránění projevům daňových podvodů, úniků a vyhýbání se zákonným povinnostem.

1.10. EHSV upozorňuje na potřebu nalezení souladu mezi vývojem finančních inovací a stanovením pravidel pro dohled a regulaci finančních trhů v podmínkách dynamického rozvoje nových typů finančních platforem. Výbor zdůrazňuje, že velký význam má zajištění stability finančních trhů. Přitom opakovaně upozorňuje na zpoždění v implementaci zbývajících nosných prvků, zásadních pro dokončení finanční unie.

2. Souvislosti

2.1. Výkonnost ekonomiky eurozóny zpomaluje, nezaměstnanost již přestává klesat a inflace i přes mírný nárůst zůstává nízká a pod inflačním cílem.

2.2. Výhled pro rok 2020 je spojen s vyšším výskytem rizikových faktorů a z nich plynoucí nejistoty. Tato rizika se mohou projevit v delším období slabého růstu a nízké inflace a mzdového růstu a prohlubující se příjmové nerovnosti v průběhu následujících let, pokud nedojde k výraznému oživení investiční aktivity zvláště v odvětvích s vysokou produktivitou, ve kterých může být eurozóna i EU globálně konkurenceschopná.

2.3. I přes dobré podmínky na trhu práce došlo pouze k pomalému mírnému růstu reálných mezd na úrovni pod 1 % v letech 2018 a 2019. Tento nárůst je však stále velmi nerovnoměrný a rozdělení bohatství není vyvážené. Naopak, v řadě případů došlo k nárůstu mzdových nerovností a v některých zemích zůstává reálná mzda nižší než před deseti lety. To přispívá k růstu fenoménu pracujících chudých (working poor), kdy lidé, přestože jsou zaměstnáni, se těžko dostávají na úroveň nad hranici chudoby nebo čelí riziku sociálního vyloučení. Růst reálných mezd a snižování chudoby je důležité pro zvýšení životní úrovně a soukromé spotřeby, s pozitivním dopadem na výrobu a ekonomický růst.

2.4. Vysoký přebytek běžného účtu se snížil a nůžky mezi schodkovými a přebytkovými členskými státy se mírně zúžily, a to především v důsledku oslabení vnější poptávky. Některé členské státy si i přesto udržují nadměrný přebytek. Opatření v oblasti investic a platů, která by zajistila jeho snížení, by pomohla zvrátit slabý růst eurozóny.

2.5. Zásadně nový prvek představuje Zelená dohoda pro Evropu, vnímaná jako dlouhodobá příležitost, která může mít dopad na udržitelný ekonomický růst již v krátkém období. V krátkém a středním období si vyžádá obrovské finanční náklady. Obrovský význam budou tak mít nově navržené nástroje – investiční plán pro udržitelnou Evropu a Fond pro spravedlivou transformaci (Just Transition Fund).

2.6. I nadále zůstává problémem ekonomického rozvoje eurozóny jeho nerovnoměrnost, daná jak hloubkou dopadů minulé hospodářské krize, tak též rozdílností strukturálních problémů v ekonomikách jednotlivých členských států, které neumožňují v plné míře naplňovat ekonomický potenciál v jednotlivých členských státech. Tato nerovnoměrnost se projevuje taktéž vážnými sociálními důsledky – především přetrvávající chudobou a sociálním vyloučením. Přestože aktuálně se v této kategorii nachází přibližně o 5 milionů osob méně v porovnání s rokem 2012, EHSV se legitimně táže, zda s očekávaným ekonomickým zpomalením neohroží recidiva této situace a zda EU i členské státy jsou nyní lépe připraveny na to, aby této hrozbě čelily.

2.7. Stav, stabilita i funkčnost finančního sektoru v eurozóně se od období krize výrazně zlepšily, nicméně stále existují rizikové a ne zcela zdravé jevy, zvláště v případě některých národních finančních systémů.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV vnímá, že eurozóna se stále nachází v období hospodářského růstu, který však slábne. V této fázi je významné uvědomit si, že EMU je založena na měnovém a finančním pilíři, ekonomickém pilíři, sociálním pilíři a politickém pilíři. EHSV v souladu se svými dřívějšími stanovisky⁽¹⁾ doporučuje zajišťovat vyváženost a rovnováhu těchto pilířů EMU; zanedbání a porušení této rovnováhy by mohlo vést k vyvolání nebezpečných disparit.

3.2. EHSV je názoru, že Zelená dohoda pro Evropu může být nicméně považována za fundamentální parametr pro provádění nutných strukturálních reforem a s nimi provázaných investic. Symbióza Zelené dohody pro Evropu a strukturálních reforem, při respektování cílů udržitelného rozvoje OSN i principů evropského pilíře sociálních práv, může znamenat významné posílení podmínek pro dlouhodobě udržitelný hospodářský růst a eliminaci sociálních i environmentálních negativních externalit a některých dalších projevů tržních selhání.

3.3. EHSV se domnívá, že tyto reformy jsou obzvláště důležité pro ty členské státy, jejichž růstový potenciál se nachází hluboce pod průměrem eurozóny. Robustní cílové investice do produktivních odvětví jim umožní tuto mezeru v průběhu nadcházející dekády překonat.

3.4. EHSV důrazně upozorňuje, že je dobré mít na paměti varování, že bez odpovídajících dostatečně objemných a současně udržitelných investic čelí eurozóna riziku delšího období nízkého potenciálního růstu a produktivity, nízkých mezd, prohlubující se nerovnosti a nepredikovatelné inflace.

3.5. EHSV poznamenává, že v nadcházejícím období bude muset eurozóna prokázat větší míru zodpovědnosti a citlivosti vůči hospodářským dopadům na klimatickou změnu. Její rozsah a intenzita představují v současnosti jedno z nejvýznamnějších globálních systémových rizik, navíc známých a uvědomovaných.

3.6. EHSV zastává názor, že rok 2020 se může velmi pravděpodobně stát zlomovým bodem, kdy dojde k posunu ekonomického paradigmatu, do něhož budou integrována environmentální kritéria, která se stanou součástí tržního rozhodování. To bude mít dalekosáhlé důsledky výrazně přesahující horizont roku 2020. Tento bod obratu je považován za zásadní nejen z pohledu fungování ekonomického systému, ale též z pohledu nároků na výkon hospodářské politiky. EHSV varuje, že pokud správa a řízení této zlomové fáze selže, může to mít destruktivní dopad na celý projekt EU. Dosažení společného porozumění v této věci je tak zcela podstatné; toto porozumění se týká řady úrovní, například mezi Evropskou komisí a členskými státy, mezi členskými státy s potřebou respektovat významné teritoriální rozdíly, mezi zájmy jednotlivých složek občanské společnosti apod.

3.7. EHSV tak vnímá Zelenou dohodu pro Evropu a klíčové nástroje její implementace, především investiční plán pro udržitelnou Evropu a Fond pro spravedlivou transformaci, jako příležitost, reagující na nastalé výzvy a potřeby; průběh jejího naplňování bude představovat významný test soudržnosti zájmů jak členů eurozóny, tak i celé EU. Členské státy v tomto ohledu musejí obhajovat nejen své vlastní potřeby, ale respektovat též potřeby ostatních členů a usilovat o společný postoj, který bude výhodný pro všechny z nich. Přitom musí být vzat v úvahu i dopad na jednotlivé součásti společnosti, včetně zajištění spravedlivého rozložení nákladů a přínosů klimatické politiky mezi členskými státy i v rámci nich.

3.8. EHSV upozorňuje na to, že pro obrovskou výzvu plynoucí ze Zelené dohody pro Evropu budou společné prostředky, jimiž disponuje rozpočet EU, nepochybně zcela nedostatečné. Je proto naprosto žádoucí uvažovat nad novým rámcem financování společných strategických potřeb EU, který do tohoto procesu efektivně zapojí též národní veřejné i soukromé finanční prostředky. EHSV dodává, že příležitost pro jejich alokaci existuje nejen v čistě „zelených oblastech“, ale též v oborech, které mohou naplňování cílů plynoucích ze Zelené dohody pro Evropu významně napomoci – například v digitální transformaci, rozvoji síťových odvětví nebo inteligentní a udržitelné dopravní infrastruktury.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 47, 11.2.2020, s.106; Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 32.

3.9. EHSV považuje za zásadní, aby investiční strategie eurozóny i EU pro novou dekádu byla přísně koordinována a respektovala zájmy všech relevantních aktérů. Pro tento účel mohou od roku 2021 dobře sloužit dva nově navržené nástroje – rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost a Program InvestEU⁽²⁾, v účelné kombinaci s tradičními způsoby nakládání se zdroji rozpočtu EU, například politikou soudržnosti.

3.10. Hospodářská krize v roce 2008 paralyzovala proces hospodářské konvergence mezi členskými státy eurozóny. Ten se během oživení neobnovil v plné šíři: obnovila se tendence ve střední a východní Evropě, v jižní ovšem ne. Současně již neúspěšnější země z teritoria střední, východní a jihovýchodní Evropy přeskočily či významně dohánějí některé z tradičních unijních ekonomik a je pravděpodobné, že tento proces bude pokračovat i v nadcházející dekádě. Musí však dojít k dalšímu posílení konvergence, když mezi členskými státy přetrvávají výrazné rozdíly. EHSV se v tomto kontextu vyslovuje ve prospěch udržitelného a inkluzivního růstu EU jako celku při snížení sociálních a ekonomických nerovnováh uvnitř členských států i mezi nimi.

3.11. EHSV klade silný důraz na vyváženost jednotlivých složek hospodářské politiky. Zejména je nezbytné používat rovněž nástroje fiskální politiky, jak v posledních letech požaduje ECB. ECB bude zřejmě i nadále aplikovat prorůstově orientovanou, akomodativní měnovou politiku, jejímž cílem je nejen přiblížení inflace inflačnímu cíli, ale též zachování příznivých prorůstových podmínek, při zajištění finanční stability. EHSV rovněž doporučuje, aby byla konsolidována role ECB coby věřitele poslední instance (lender of last resort).

3.12. Zlepšení fiskální disciplíny v minulém období umožňuje provádět obezřetně ofenzivní fiskální politiku v nejbližším období, při vědomí dopadů reálného ekonomického zpomalení v nadcházejících letech. Největší prostor nyní existuje nejen pro investice, ale též pro další zřetelné zesílení aktivizace strukturální politiky, za účelem posílení ekonomického potenciálu a odstranění přetrvávajících nerovnováh a projevů tržního selhání, při zajištění spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany. To například znamená podporu fungování efektivních institucí, nezávislé a efektivní justice, kvalitní veřejné administrativy, robustních rámců boje proti korupci, efektivních daňových systémů, solidních vzdělávacích systémů, tržně konformních nástrojů podpory podnikání, vysokých standardů pro zajištění podpory v nezaměstnanosti nebo zesílení struktur sociálního dialogu, včetně kolektivního vyjednávání.

3.13. EHSV je přesvědčen, že existuje prostor pro hlubší úvahy ohledně relevantnosti a udržitelnosti stávajících parametrů daňové soustavy. Eurozóna se vyznačuje relativně vysokou daňovou zátěží, jež je navíc vychýlená směrem ke zdanění práce, přičemž ekologicky zaměřené daně a majetkové daně v průměru představují velmi malý podíl celkových daňových příjmů. Proto EHSV registruje potřebu zavedení takových forem zdanění, které ulehčují daňové břemeno v případě práce a zvyšují zdanění například u finančních spekulací. Je doporučováno zavést spravedlivé daňové podmínky zejména vůči novým formám digitální ekonomiky, kde je kapitál koncentrován spíše na získávání hodnoty (extraction of value), než na výrobu zboží a poskytování služeb. V budoucnu by ekologicky zaměřené daně mohly být významným nástrojem pro nasměrování ekologičtějšího chování spotřebitelů a výrobců, aniž by byly podstatně ovlivněny podmínky pro hospodářský růst. Současně EHSV podotýká, že jakékoliv změny v daňových systémech nesmějí již zhoršovat těžce vychýlené rozložení příjmů a bohatství. EHSV žádá, aby bylo pokračováno a zesíleno úsilí v aktivitách proti daňovým podvodům, únikům a vyhýbání se povinnostem (agresivní daňové plánování), což učiní daňový systém efektivnější. EHSV souhlasí s Evropskou komisí, že má dojít k užší koordinaci a spolupráci mezi členskými státy při určování parametrů daňové politiky směrem k vytvoření spravedlivých podmínek na jednotném trhu. EHSV též podporuje Evropskou komisi v úsilí a úvahách k dosažení shody ohledně CCCTB a přehledu o alokaci zisků mezi členskými státy. Jak již bylo uvedeno ve dřívějším stanovisku⁽³⁾ a znovu potvrzeno v publikaci EHSV „Zdanění – názory organizované občanské společnosti“, EHSV se domnívá, že daňová politika obecně a zejména boj proti daňovým podvodům musí zůstat prioritou i nové Evropské komise. EHSV v této souvislosti podporuje diskusi o postupném přechodu na hlasování kvalifikovanou většinou a řádný legislativní postup v oblasti daní, přičemž uznává, že všechny členské státy musí mít vždy dostatečné možnosti účastnit se rozhodovacího procesu.

⁽²⁾ Těmito otázkami se v nedávné době zabývala stanoviska EHSV Úř. věst. C 47, 11.2.2020, s.106, Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 131 a Úř. věst. C 282, 20.8.2019, s. 20.

⁽³⁾ Úř. věst. C 353, 18.10.2019, s. 90.

3.14. EHSV opakovaně konstatuje, že velmi zásadní stále zůstává potřeba kultivace a zlepšování funkčnosti jednotného trhu, vytváření a zajišťování podmínek pro spravedlivou hospodářskou soutěž a kvalitní podnikatelské prostředí. Tento problém by mohl být řešen prostřednictvím aktivit a opatření v rámci procesu evropského semestru.

3.15. EHSV se vši vážností vnímá, že obrovské strukturální výzvy evropské ekonomiky mají nevyhnutelné sociální dopady a důsledky. Nezbytným předpokladem pro konečný úspěch těchto výzev je zajištění a vytvoření podmínek pro rozvoj nových profesních dovedností, systémů pro přechod mezi profesemi a zajištění efektivní a potřebě odpovídající sociální ochrany. EHSV považuje evropský pilíř sociálních práv za vhodnou platformu pro tento účel a souhlasí s převodem jeho obsahu do právních norem EU.

3.16. EHSV upozorňuje na rozdílnost mezi rychlostí, s jakou jsou ve finančním sektoru aplikovány inovace, a schopností regulačních systémů se jim v podobě pravidel a ochrany přizpůsobit. Tradiční úvěrový sektor se zdá být velmi zajištěn stále striktnějšími pravidly, jež však vyžadují vysoké náklady na dosažení souladu (compliance), přičemž podnikatelské prostředí by mnohdy potřebovalo flexibilnější a dostupnější nástroje. V tomto smyslu představuje bankovní unie i eurozóna významný ekosystém, od něhož se nicméně očekává větší schopnost regulačních systémů a pravidel povzbudit investice v rámci celého jednotného trhu a odstranit překážky pro to, aby finanční trhy a jejich reálné aktivity nebyly stále ve velké míře omezeny hranicemi národních států.

3.17. EHSV upozorňuje na to, že jak proces vytváření finanční unie (bankovní unie funkčně integrované s unií kapitálových trhů), tak hospodářské a měnové unie zůstává na konci druhé dekády 21. století stále nedokončený. Kladně EHSV vnímá pokrok dosahovaný především v oblasti hospodářské unie, kde se nepochybně osvědčil nástroj evropského semestru a jeho soustavné vylepšování. Současně se znepokojením konstatuje, že v případě měnové unie (jak z pohledu řady členských států stojících stále mimo eurozónu, tak pokroku v oblasti vnějšího zastoupení eurozóny a též v oblasti její správy), ale též finanční unie nebylo v uplynulých měsících dosaženo žádného hmatatelného pokroku. EHSV vítá, že odolnost a robustnost finančního sektoru eurozóny se zvýšila a podporuje opatření ke zmírnění zbývajících slabých míst. EHSV požaduje rychlou implementaci evropského systému pojištění vkladů (EDIS) a vítá oznámení Evropské komise k zesílení evropského dohledového a regulačního rámce, včetně opatření proti praní špinavých peněz.

3.18. Aby se též posílil politický pilíř EMU, vítá EHSV pohled Evropské komise ohledně zapojení sociálních partnerů do reformy zaměřených na zaměstnanost a sociální a ekonomické záležitosti, jež je považováno za zásadní při zesílení osvojení si a podpory implementace reformy. Především však je zahrnutí sociálních partnerů a občanské společnosti jako celku rozhodující pro vyváženost mezi finančním, ekonomickým, sociálním a politickým pilířem EMU.

4. Konkrétní připomínky

4.1. EHSV se domnívá, že promítnutí zeleného rozměru a jeho sociálních implikací do ekonomického systému a do každodenního chování ekonomických aktérů a tvůrců a realizátorů politiky je nevyhnutelné.

4.2. Obsah Zelené dohody musí být propojen se sociální dimenzí. Zatímco se musíme vypořádat s výzvou klimatické změny, musíme též podporovat inkluzivní růst, zlepšit ekonomickou přizpůsobivost, omezit nerovnosti, dosáhnout spravedlivých pracovních podmínek pro všechny pracovníky, posílit vzdělávání systémy školení pracovníků a řešit témata spojená s chudobou a sociálním vyloučením. EHSV vítá zahrnování evropského pilíře sociálních práv a cílů udržitelného rozvoje do procesu Evropského semestru. Tato snaha však musí být ještě dále formalizována.

4.3. EHSV vnímá návrh na zavedení investičního plánu pro udržitelnou Evropu a Fondu pro spravedlivou transformaci s velkým zájmem, oceňuje stanovení jejich cílů a vítá jejich navržená opatření, například zesílení podílu výdajů na klimatické a environmentální aktivity z prostředků rozpočtu EU. Nicméně dodává, že investiční plán pro udržitelnou Evropu stále nebude postačovat. Očekává se, že investiční plán umožní investice ve výši přibližně 100 mld. EUR ročně, zatímco odhad Evropské komise pro dosažení klimatických a energetických cílů EU do roku 2030 vyžaduje přibližně 260 mld. EUR dodatečných ročních investic. Zejména Fond pro spravedlivou transformaci, jako jádro celého mechanismu pro spravedlivou transformaci, by měl být v tomto směru posílen. Na detailnější evaluaci poukázají nadcházející stanoviska EHSV k těmto iniciativám.

4.4. EHSV navrhuje, aby Zelená dohoda pro Evropu byla vnímána jako platforma pro prosazení společné evropské přidané hodnoty, společných potřeb a zájmů a společných investic, jejichž výnos bude přínosem pro celou EU a eurozónu, nikoliv pouze pro parciální aktéry.

4.5. Z pohledu úspěšnosti implementace Zelené dohody pro Evropu je velmi důležitý její rovnoměrný postup napříč teritoriemi EU a eurozóny. EHSV považuje tento parametr za podstatný z pohledu zajištění příznivých podmínek pro pokračující konvergenci a makroekonomickou stabilitu.

4.6. EHSV si uvědomuje, že z pohledu fiskální udržitelnosti je velmi důležité obezřetné a procesně čisté fungování vnitrostátních fiskálních mechanismů. Sem patří na příjmové straně například spravedlivost a transparentnost daňových soustav a dodržování daňových pravidel, na výdajové straně pak nastavení korektních pravidel při zadávání veřejných zakázek či aplikaci kritérií stanovujících a měřících účinnost a kvalitu veřejných výdajů.

4.7. EHSV doporučuje, aby v rámci zlepšování funkčnosti jednotného trhu a jeho provázanosti s evropským semestrem prostřednictvím cíleného zaměření v doporučeních pro jednotlivé země, propojenosti s rozpočtem EU a důsledného dodržování závazků z těchto doporučení plynoucích došlo k systematickému vyhodnocování přínosů těchto procesů s cílem dosažení naplnění fiskální kapacity, zvýšení konkurenceschopnosti Evropy jako celku a zlepšení environmentální a sociální udržitelnosti.

4.8. Předmětem našeho zájmu by neměl být pouze veřejný dluh, ale též ochrana veřejného bohatství. Značné zdroje nejsou zapotřebí pouze na řešení klimatické změny. Po předchozí stagnaci v objemu veřejných investic je zcela zásadní posílení investic do veřejné infrastruktury (například v oblasti digitalizace), což nejen podpoří ekonomický růst v krátkém období, ale též zajistí dlouhodobější výrobní kapacity pro budoucí prosperitu a konkurenceschopnost. V souladu s argumenty Evropské komise vyžaduje fiskální politika komplementarity s měnovou politikou ECB. Rozpočtové pravidlo pro veřejné investice (tzv. zlaté pravidlo) by mohlo při udržení fiskální disciplíny vést a stimulovat k významnějšímu nárůstu veřejných investic pro tento účel.

4.9. Pro posílení pružnosti a odolnosti eurozóny proti ekonomickým šokům je vhodné zavést nástroj, který podpoří členské státy při vypořádání se s následky těchto šoků a ještě lépe je preventivně připraví na to, aby jim byly schopny odolat. Proto EHSV vítá jak navržený nástroj BICC⁽⁴⁾, tak dohodu o posílení role Evropského mechanismu stability (ESM). Současně EHSV varuje před rizikem narušení rovnováhy mezi klíčovými pilíři (viz výše), na kterých je EMU postavena. Ohledně správy stabilizačních instrumentů, EHSV podporuje demokratizaci cestou většího zapojení Evropského parlamentu a sociálních partnerů v rámci politického pilíře EMU, při respektování principů evropského pilíře sociálních práv a cílů udržitelného rozvoje.

V Bruselu dne 19. února 2020.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽⁴⁾ Viz stanovisko EHSV Úř. věst. C 47, 11.2.2020, s.106.

PŘÍLOHA

Následující odstavec stanoviska sekce byl upraven podle pozměnovacího návrhu shromáždění, ačkoliv původní znění odstavce získalo podporu více než jedné čtvrtiny odevzdaných hlasů (čl. 59 odst. 4 jednacího řádu):

3.13. EHSV je přesvědčen, že existuje prostor pro hlubší úvahy ohledně relevantnosti a udržitelnosti stávajících parametrů daňové soustavy. Eurozóna se vyznačuje relativně vysokou daňovou zátěží, jež je navíc vychýlená směrem ke zdanění práce, přičemž ekologicky zaměřené daně a majetkové daně v průměru představují velmi malý podíl celkových daňových příjmů. Proto EHSV registruje potřebu zavedení takových forem zdanění, které ulehčují daňové břemeno v případě práce a zvyšují zdanění například u finančních spekulací. Je doporučováno zavést spravedlivé daňové podmínky zejména vůči novým formám digitální ekonomiky, kde je kapitál koncentrován spíše na získávání hodnoty (extraction of value), než na výrobu zboží a poskytování služeb. V budoucnu by ekologicky zaměřené daně mohly být významným nástrojem pro nasměrování ekologičtějšího chování spotřebitelů a výrobců, aniž by byly podstatně ovlivněny podmínky pro hospodářský růst. Současně EHSV podotýká, že jakékoliv změny v daňových systémech nesmějí již zhoršovat těžce vychýlené rozložení příjmů a bohatství. EHSV žádá, aby bylo pokračováno a zesíleno úsilí v aktivitách proti daňovým podvodům, únikům a vyhýbání se povinnostem (agresivní daňové plánování), což učiní daňový systém efektivnější. EHSV souhlasí s Evropskou komisí, že má dojít k užší koordinaci a spolupráci mezi členskými státy při určování parametrů daňové politiky směrem k vytvoření spravedlivých podmínek na jednotném trhu. EHSV též podporuje Evropskou komisi v úsilí a úvahách k dosažení shody ohledně CCCTB a přehledu o alokaci zisků mezi členskými státy. EHSV podporuje iniciativu Komise týkající se hlasování kvalifikovanou většinou, přičemž považuje za důležité, aby bylo takové hlasování zaváděno postupně a aby bylo dosaženo širokého konsenzu ohledně podmínek jeho uplatňování.

Výsledek hlasování o pozměnovacím návrhu:

pro: 80

proti: 48

hlasování se zdrželo: 21

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace
Evropské unie
L-2985 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

CS